

NHÂN BẢN

NGUYỆT SAN "NHÂN BẢN" - NGÀY 1-5-1977 - NĂM THỨ NHẤT - SỐ 2

lânhu
NHÂN BẢN

Thời sự tháng qua có thể
tóm tắt bằng hai sự kiện :
đầu tháng tư, chính quyền
biết vây và bắt bớ các vị
lãnh đạo Phật Giáo ; cùi
tháng, Ông Phạm Văn Đồng công
du qua Pháp. Hai sự kiện tuy
xảy ra cách nhau hàng chục
ngày, cậy gì và bê ngoài khô
liên quan gì với nhau, nhưng
chính thực ra chỉ là hậu quả
của cùng một nguyên nhân.
Không những vậy, cả hai sự
kiện đều chung lại đã gây rà
những kết quả tương tự.

Thật vậy, lý do chính của
chuyến công du ông Đồng Lãnh
này không khác việc gây rà
nh mối giao hảo với Pháp, hâu
dat được những gì Hà Nội
chứa thể có được do Mỹ, Nga
hay Tàu : viễn trợ.

Tứ hai năm nay, chính sách
kinh tế của Hà Nội, để đấu
Việt Nam đến bế tắc, họ đã
tổn : vật giá leo thang gấp
5 hay 10 lần, dân chúng chết
đói hay thiếu thốn trầm trọng
như yết phán. Kinh tế phải sẵn
đòi yếu tố kinh tế, thiết kế,
nhưng một phần lớn do những
yếu tố chính trị. Nhân dân
Việt Nam đã tì giải đòn
không thể tin tưởng và
thiên chí và tài cán của các
giáo chủ trách nhiệm Hà Nội. Lòng
dân đã mất, chính sách phải
thất bại. Kinh tế phải suy
sụp. Nên ông Đồng phải đi
cầu viện.

Trong cùng chiều hưng số
người Phật Giáo Việt Nam đã
cũng chịu chung số phận của
tổng bão trong nước. Thêm vào
đó, họ lại còn bị cầm đầu
thợ phượng và lè bái. 12 vị
tang ni từ thiêu cách đây
hơn một năm đã khởi mào cho
phong trào giành tự do tìn
ngưỡng căng ngày càng lồn
manh, lồn mạnh đến nỗi Hà
Nội không còn cách nào khác
hơn là bắt bớ và đàn áp bằng
võ lực. Ông Đặng cũng vậy, lòng
dân căm phẫn đã lấp nguyễn
nhân chính cho biến cố ngày
6-4-77.

Nhưng dân áp đến đâu thì
chính quyền lột bô mặt thật
ra đến đây. Chiêu bài hoa
giải hòa hợp trước kia, nay
theo khói mìn bay. Chiêu bài
giành lại hoa binh cho dân
tộc không thể dùng vững khi
bao nhiêu trăm ngàn già dinh
còn phải xa cách nhau, còn
phải nhín nhau với con mèo
cầm thi. Chiêu bài tự do đó
vô như bức tường mục vỡ i
những trai cởi tạo tu tú. Tuy
nghĩa là tất cả những việc
thôi tha Hà Nội vẫn từng
giảm đi, nay đang bốc mùi.
Bốc mùi là cuộc tranh đấu
của Phật Giáo.

Bốc mùi do các cuộc xuống
đường, những biểu thư ngỏ
nhân quyền công du của ông
Đồng, mà báo chí Tây Phương
đã nhất loạt đăng tải.

Tóm lại, hai sự kiện đều có chung
một kết quả : súa soạn ngày

ĐÁP LỜI KÊU GỌI của U.B.N.V. TRANH ĐẤU NHÂN QUYỀN 1.500 ĐỒNG BẢO BIỂU TÌNH TẠI PARIS

Lúc 16g ngày thứ hai 25-4-77, cung là ngày đầu tiên của
chuyến công du của ông Phạm Văn Đồng qua Pháp, khoảng 1500
đồng bào Việt Nam đã biểu tình tại Place de la Concorde
(Paris) để đòi hỏi nhân quyền tại Việt Nam. Con số này
lần hơ gấp bội số 600, người đến tiếp rước ông Đồng tại
phi trường vào buổi sáng.

Trước đó khoảng hai tuần
lẽ, các người Việt Nam náo
tại Paris cũng đều đã nhận
được tờ truyền đơn của Ủy
Ban Người Việt Tranh Đấu
Nhân Quyền. Tờ truyền đơn
được viết trên hai mặt, một
mặt tiếng Việt còn mặt kia
tiếng Pháp. Người ta có thể
đọc được : "Quốc Gia Việt Nam
đã trở thành một nước c'ua
kém kẹp, cua dân áp và s'ú
chết mòn, nói m'nh nhân quyền
bi ch'ap một cách trắng
trận và co tò ch'uc."

Chúng tôi tố cáo ông Phạm
Văn Đồng, Thủ Tướng n'úc
Cộng Hoà Xã Hội Chủ Nghĩa
Việt Nam, và cấp lãnh đạo Hà
Nội là những giòi ch'uc c'ó
trách nhiệm về tình hình
hiện tại ở Việt Nam.

Chúng tôi đòi hỏi chính
quyền Hà Nội :

- phải tôn trọng nhân quyền
trên toàn lãnh thổ Việt Nam
- .quyền tự do chọn lựa việc
làm và nói định cư
- .quyền tự do tín ngưỡng
- .quyền tự do di chuyển
- phải dẹp bỏ những trai
học t'ap c'ac tao
- phải trả tự do t'uc khác
cho tất cả t'us nhân ch'nh trị
- phải hủy bỏ chính sách
di dân (...)
- phải ch'âm dứt mọi sự dàn
áp t'on giao".

UNG HỘ LẬP TRƯỞNG DỰNG CẨN
TRÊN CỦA ỦY BAN, ĐỒNG BÀO TÀ
ĐA XÂN RỘ KẾO ĐẾN PLACE DE
LA CONCORDE TỪ LÚC 16G VÀ
(xem tiếp Tr. 8)

TIN GIỚI CHÓT

HƠN MỘT NGÀN NGƯỜI BIỂU TÌNH NGÀY 30-4

Khi báo đang lên khuôn thì
chúng tôi được tin một cuộc
biểu tình quy tụ khoảng hơn
1000 người Việt Nam đang
điểm danh tại đường Port
Royal, Paris. Cuộc biểu tình
tuan hành này bắt đầu từ 14g
30 ngày 30-4-77 đến 15g30
thì giải tán. Mục đích của
cuộc xuống đường là kỷ niệm
hai năm ngày quốc h'nh và đòi
nhân quyền tại Việt Nam.

tán của chế độ Cộng sản v'ng
cách chiến thắng trên trán
tuyet di luon quoc te.

Tron g' nghĩa đó, tháng 4
năm 1977 vào sa' g'iu một
chỗ quan trọng trong lịch sử
của cuộc tranh đấu trường kỳ
cho hạnh phúc người Việt Nam.

Quan điểm

2408 CHỮ KÝ YÊU CẦU T.T. PHÁP ĐỀ CẤP VÂN ĐỀ NHÂN QUYỀN với Ông Phạm văn Đồng

Ngày thứ hai 18-4-77, lúc
15g, một phái đoàn kiều bào
Việt Nam do anh Phạm Đăng
Tuân, phó chủ tịch Tổng Hội
Sinh Viên Việt Nam tại Paris
hưởng dẫn đã đến dinh Elysée
để trao lại cho Tổng Thủ
Thống Pháp Valéry Giscard d'Estate
một bức thư do 2408
Việt vẫn và 22 hội đoàn
đóng ký tên.

NHÂN QUYỀN VÀ ĐOÀN TÙ GIÁ ĐỊNH

Phái đoàn đã được Ông
Chánh văn phòng của tổng
thống Pháp tiếp đón và nhận
thư. Bức thư viết :

"Trong vài ngày n'úc, Ông
Phạm văn Đồng, Thủ Tướng
Cộng Hoà Xã Hội Chủ Nghĩa
Việt Nam, sẽ chính thức v'ng
t'ac với t'us nhân quyền là một nguyên
tác tối thường v'ngt'ac qua ph'am
vi nội bộ của một quốc gia
và n'úc Pháp sẽ m'nh l'au n'úc
ch'ng t'ac được long y' u
ch'ng t'ac do.

"Cuộc vieng thăm này h'nh
s'ú là một dịp để hai n'úc
lai m'nh bang giao và các
v'ng để c'ng t'ac kinh tế, khoa
học và văn hóa chắc chắn sẽ

"Kính xin Tổng Thủ nhận
n'úc đây xâm l'ong thành kinh
của chúng tôi."

Được biết phong trào xin
chủ ký vào bức thư này
do Tổng Hội Sinh Viên Việt
Nam tại Paris khởi x'ng và
đã gặp sự hưởng ứng n'óng
nhất của mọi giới. Chỉ trong
vòng 15 ngày, h'nh hai ngàn
chủ ký đã được gat hái (trung
binh 160 chủ mỗi ngày) trong
đó có những chủ ký được gat
về từ những tỉnh xa xôi, h'nh
l'au. Điều đó chứng tỏ ở n'úc
đầu tieng nói của t'inh
thường và nhân bản cũng có
m'nh (xem phần phân tích các
chủ ký ở trang 8).

TỔNG THỐNG PHÁP HUẤU CAN THIẾP :

Ngày 22-4-77, Ông Robin
thuộc văn phòng Tổng Thủ
(xem tiếp Tr. 8)

CHUYÊN CÔNG DU của Ô. P. V. ĐỒNG TAI PHÁP

đón mừng của thủ tướng Pháp
theo sau tiệc đón mừng của
tổng thống Giscard, rồi thi
tiệc đáp lễ của ông Đồng,
tiếp theo là tiệc trà do Toà
đại sứ Việt Nam khoản đãi,
tiệc pao cũng trong thế đong
đòi cá, tiệc náo cũng đầy
những thực khách tiếng tăm
cá. Làng báo chí Pháp cũng
đành cho ông Đồng một cuộc
tiệc đón mừng xứng với n'úc
lực của chính phủ Pháp.

Về phía Hà Nội, chuyên công
du đã được súa soạn từ lâu.
Tháng 11 năm ngoái Nguyễn Cố
Thạch và Mai Văn Bô đã đi
tiến phuông sang Pháp để
giải quyết những vấn đề kỹ
thuật và hai tuần trước
chuyên công du, Nguyễn Khắc
Viên đã được cử sang để súa

súa soạn Phap và trả lời
trước h'nh ông Đồng một vài
câu hỏi hỏi h'nh b'.

CỘNG TÁC KINH TẾ

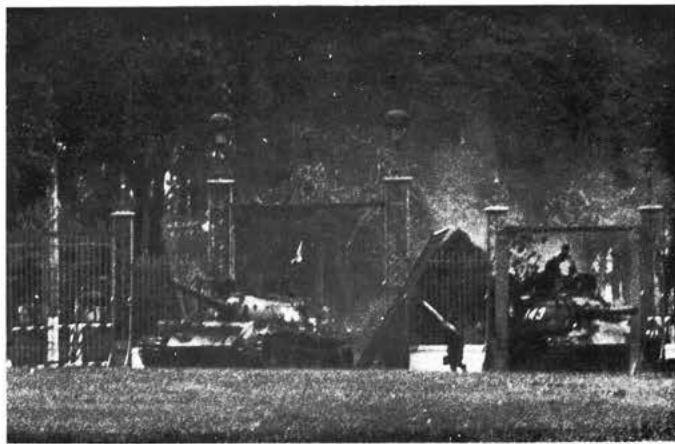
Mỗi quan tâm chính của ông
Đồng là việc tr' kinh tế. Từ
hơn năm nay, Hà Nội đã cố
gắng n'úc để thu hút được
những đầu tu của thế giới t'ub
bản. Đầu tieng là Đầu Tu Quốc
Tế công b' mới đây cho phép
các công ty ngoại quốc n'úc
giữ đến 49% cổ phần của một
công ty đặt tại Việt Nam;
riêng cho những công ty sản
xuất những hàng hóa, đ'anh
riêng cho việc xuất cảng, tỷ
lệ này có thể lên đến 100%.
Một phần lợi tức cũng có thể
được thu hồi về nguyên quốc
(xem tiếp Tr. 4.)

	France	Europe	Monde
1 numéro	3 FF	5 FF	6,50 FF
11 numéros	40 FF	50 FF	65 FF

1975

HAI NĂM ĐẦY ĐỌA

1977

30-4-75 : những chiếc xe thiết giáp của quân đội Bắc Việt tung cờ Dinh Độc Lập khởi đầu cho sự thống trị của Cộng Sản trên toàn cõi Việt Nam

Đây như những nhà tu "chân chính và tiên bộ" của Giáo Hội Phật Giáo Yêu Nước !

ĐƯỜNG XE LỬA

Ngày xưa nước Việt Nam không có Đường xe lửa
Ngày nay trên đường các quan
Từ mũi Cà Mau đến đì Nam Quan.

Ngày nay mua chết trên giông sông Hiền Lương
Đường xe lửa thông nhất đã nổi.
Không còn là Annnam, Cochinchine, Tonkin,
Không còn là Bắc Việt Nam, Nam Việt Nam
Đường xe lửa Việt Nam đã nổi
Tử Thực Dân Chủ Nghĩa đến Staline Chủ Nghĩa.

Ngày chết ở một lãnh thổ hối sinh
Ngày xưa con người là con số nô lệ
Ngày nay con người là đơn vị sản xuất
Ở một guồng máy quay
Hay là bánh xe lùa chạy
Con người không phải là con người
Vì con người không còn thấy
TỰ DO.

NGÔ THÁI NGUYÊN

Công tác Thủy Lợi : một thành công lớn của Cách Mạng hay chỉ là đầy dọa và trả thù ?

Một mẹ và ba con lạc lõng trong vùng kinh tế mới
Bốn triệu đồng bào sẽ phải cùng chung cảnh ngộ này

Hai năm sau : những gương mặt trần đầy hy vọng vào Kháng Chiến Quân bất khuất

CHUYÊN GẦN... CHUYÊN XA... trong tháng qua

CHUYÊN NHÀ TƯ HÓT CỘNG SẢN.

Núi tu sĩ Van Dermeersch kể ra cũng là một nhân vật tiêu biểu cho giới Công Giáo ta khuyễn ! Thay vì dâng hương lên báu thờ Chúa, bà ta thích lầm công việc xông hương Karl Marx. Nên người ta không lấy làm lạ khi thấy Cộng Sản Việt Nam mới bả ta sang lâm cõi vân trọng công việc dạy nghề cho các cô gái hoàn lương, mục đích để cho khi trở về Pháp, bà lèn tiếng ca ngợi những "thanh quả tết dẹp" của chế độ mới.

Trong một cuộc phỏng vấn truyền hình gần đây, người ta đã đặt hỏi bà nhiều câu hỏi trong đó có hai câu liên quan tới Việt Nam.

Câu hỏi I : Bà thấy ở Việt Nam hiện nay có tự do cá nhân không ?

Trả lời : Tôi đã có lần hỏi ông Nguyễn Huệ Thọ, Chủ tịch Mặt Trận Dân Tộc Giải Phóng Miền Nam Việt Nam về vấn đề này thi được trả lời "Đối với người Việt Nam chúng tôi thi tự do xã hội cần hơn đối với cá nhân. Tự do xã hội là tự do làm việc, tự do ăn ở. Có cái đó mới bả tôi tự do cá nhân."

Câu hỏi II : Ông Việt Nam có sự cộng tác giữa người Công Giáo và nhà cầm quyền Cộng Sản không ?

Trả lời : Tôi đã hỏi Đức Tổng Giám Mục Nguyễn Văn Bình về điều này thi được trả lời là sự cộng tác rất tốt đẹp.

Nghe xong cuộc phỏng vấn, thính giả không khỏi bằng hoàng và muốn hỏi thêm Nữ tu sĩ Van Dermeersch về một vài chi tiết nữa :

- Tại sao Nữ tu sĩ không trả lời thẳng mà lại cứ phải mượn người khác trả lời hộ? Có phải là vì những điều bà nhận xét tại chỗ trái ngược hẳn với những câu trả lời không?

- Hồi ông Nguyễn Huệ Thọ về từ thiền viện tại sao Mặt Trận Giải Phóng mà ông ta làm Chủ tịch là "tự do" biến thành "tự chủ"?

- Tự do xã hội là tự do làm việc, tự do ăn ở. Nói như vậy, thí lao công cưỡng bức,

hang tuần di công tác thủy lợi có phải là tự do làm việc không? Khẩu phần gạo từ 9 ký một tháng xuống còn 2 ký có phải là tự do ăn không? Hàng triệu người được di vùng kinh tế mới có phải là tự do o'không?

- Hỏi Đức Tổng Giám Mục Nguyễn Văn Bình về sự cộng tác tốt đẹp giữa người Công Giáo và nhà cầm quyền Cộng sản thì tại sao không hỏi thêm Đức Giám mục Nguyễn Văn Thuận trong khán giả Hoà hay linh mục Nguyễn Huệ Nghị trong vụ án Vinh Sơn xem có được "cộng tác" không?

VĂN CHUYỆN TỰ ĐỘ

Đây là một câu chuyện thường được dân Mạc Tu Khoa kể thăm cho nhau nghe :

Một người Mỹ với một người Nga tranh luận với nhau về đối, người nào cũng cho rằng dưới chế độ của nước mình, dân chúng được hưởng đầy đủ mọi quyền tự do.

Người Mỹ nói : bên Hoa Kỳ chúng tôi có thể tới trước ngay toà Bạch Ốc hô lớn lên "Ba áo Carter" mà cũng không bị ai干涉.

Người Nga đáp lại : bên Nga Sô chúng tôi cũng vậy, bây giờ tôi tới ngay trước điện Cảnh Linh hô lớn "Đã dâng Carter" cũng chẳng ai干涉 tôi cả.

CHUYỆN TỰ TÙ.

Một bản thống kê mới đây về con số lính Nga đóng tại các nước Đông Âu đã kết liễu binh nghiệp của mình bằng cách tự tử, cho biết con số đã tăng gấp ba lần từ năm 1973 tới nay.

Lý do : bị cầm chân quá lâu trong trại đồn trú không được di ra ngoài nên buồn quá, tự tử cho hết buồn.

Khổ cho nhà cầm quyền Nga là để cho lính đi ra ngoài trại thi lai cho người dân bẩn xú cái hính ánh Nga đã can thiệp vào nội bộ các nước xã hội anh em.

CHUYỆN MÁY BAY ĐÂM NHAU

DƯỚI ĐẤT

Thế giới chưa hết xúc động về tai nạn phi cơ tai phi trường Tenerife khiến cho

575 hành khách bị tử nạn.

Để cuộc điều tra cố định trách nhiệm của phi đoàn Pan Am, hay KLM, hay cả đội kiểm soát không lưu di chặng cuối thi trách nhiệm chính mà ít ai nhắc tới vẫn là do bắn bay khung bố Công sản của "Phòng trào giải phóng quần đảo Canaries", MAPAC, do Cubillo một lánh tụ Cộng sản đã được Nga huấn luyện cẩn thận. Cubillo đã cho đặt bom tại phi trường Las Palmas. Do đó mà phi trường này phải đóng cửa và tát cả các phi cơ đi tới quần đảo Canaries đã phải đổi hướng và dập tan xuống phi trường Tenerife. Không lâu bị ứ đọng và ví thế đã xảy ra tai nạn.

Còn nói thêm là trái bom Cubillo cho đặt tại phi trường Las Palmas đã do nước xã hội anh em Algérie cung cấp.

CHUYỆN BỐNG BẢN.

Những chuyện xa gần trên đất mang nhiều màu sắc ấm áp, nên xin kể chuyện thể thao cho vui hồn. Trong cuộc tranh giải vô địch bóng bàn thế giới tại Birmingham vừa qua, các tuyển thủ Tây Phương đều bị đội Trung Cộng áp đảo và Trung Cộng đã cầm vót up thi đấu lại còn dùng hai mât khác nhau, một mât nhẵn lì như dòng sông Dương Tử, một mât gổ ghê như Vạn Lý Trường Thành. Lúc trao banh họ dứt vót dưới mặt bàn nên không biết họ đánh bằng mât vót nào, chở trông thấy banh sang tới nói mới đỡ thi banh soay, mỗi trái soay một kiểu tùy theo mât vót, thế là đổi tay đưa ngay banh vào lưới.

Còn nhớ lại, trước đây Hoa Kỳ đã gửi đội bóng bàn sang Trung Cộng như là một phái đoàn ngoại giao trước khi ông Nixon sang gặp Mao Trạch Đông. Nhưng nếu ngoại giao của Cộng sản cũng lai có hai mât như vót bóng bàn thi Tây Phương con được ném nhiều phen cay dâng.

Trương Văn Linh

NỔ LỚN TẠI SÀIGÒN

Kho đạn Long Bình nổ suốt 4 giờ liên thanh Nga bị bom tại rạp Lux.

Chiều ngày 19-3-77, hảng loạt tiếng nổ đã lầm rùng chuyển Sài Gòn trong nỗi ám ảnh giặc liên tiếp. Tin trên được một số người Việt Nam quốc tịch Pháp vừa rời khỏi Sài Gòn thông thuật lại. Theo lời những người này, những tiếng nổ bắt đầu vào khoảng 15 giờ và kéo dài đến mãi 19 giờ mới dứt. Những tiếng nổ dường như xuất phát từ căn cứ Long Bình nơi còn cất giữ những kho đạn dược vô cùng to lớn. Một ông, có nguyễn Văn Nhã nhà thờ Đức Bà Sài Gòn xác định là những tiếng nổ lầm rùng chuyển cả tiếng nhà ông và lầm mờ toang các cửa sổ. Một người nữa thông thuật rằng dân chúng tỏ rõ rực mừng và vỗ tay hoan hô khi nghe những tiếng nổ vì họ tin rằng đây chính là một hành động của các kháng chiến.

nhân dân và không quanh cửa nền ngoại giao Việt - Pháp như lời hai bên tuyên bố, mà có thể chỉ là một đòn mà tổng thống Giscard d'Estaing đánh vào phe đối lập để vả viu phần nào địa vị bất bình hiện tại của ông. Trong chiều, hướng đó, ta không ngạc nhiên khi ngày cuối của những ngày tháng 3 của ông đồng - ngày 28-4-77 - cũng trùng hợp với một cuộc đình công to lớn nhất tại nước Pháp từ hơn mươi năm nay.

Trần Văn Ngọc.

Sáng tác

THỜI ĐẠI HOÀNH TÙ

thời ông, cuốn Xích Kinh chưa có mà cũng chưa có kỷ thi Hoành Tù.

Cha tôi là một nhà ngôn ngữ học tài ba lỗi lạc trong nước. Cả cuộc đời, ông, đảm đang trong việc khảo cứu ngôn ngữ. Đối với ông, ngôn ngữ là một khí giới sác bền, cần được sử dụng một cách thận trọng. Từ cách chọn chữ cho đúng đắn việc chọn lúc nói, cho hợp, cha tôi luôn luôn gắng tôn trọng ba mục tiêu của ngôn ngữ mà chính Ông tự đề ra : chỉ nói sự thật, chỉ nói Khi Cần, chỉ nói điều Cố Ích. Suốt tuổi ẩn thỉu của cha tôi, dưới sự hướng dẫn của cha tôi, là những buổi ngày tập im lặng và tập nói. Ông chọn cho tôi tên Cám, nhắc nhở tôi chớ theo thói hoành tú của bọn quan lại đương thời, nói hủ tục thực. Suốt nhiều năm trời, Ông tập cho tôi im lặng. Con phải im lặng để tập nghe. Con tập nghe để phân biện hủ thực. Khi phân biện được hủ thực trong ngôn ngữ khé khác, lúc ấy con mới tập nói vì con đã bắt đầu nghe được chính con. Ông hay dặn tôi đến nhà bạn hủ của ông, ngồi nghe Ông đàm đạo với họ để khi về nhà ông dạy tôi phân biện ngôn ngữ từng người.

Năm tôi lên 7 tuổi, lần đầu tiên Ông tặng quà sinh nhật cho tôi : một đàn 7 chú mèo con. Từ đó, tôi với Ông tận tụy và thích thú trong công việc mới : nuôi i mèo. Đàn mèo lớn nhanh như thổi. Chẳng bao lâu chúng sinh con đẻ cái nhiều đến độ tôi không còn nhớ có bao nhiêu con và không nhận diện nổi từng con một như trước. Mẹ tôi nuôi chúng ăn không xuể và dần dần chúng tìm cách ăn vung bến nhà hàng xóm. Mỗi lần dành giờ ăn, chúng cắp xe lăn nhau, tru tréo đánh tai nhức óc, toát cả mồ hôi lồng, chảy cả máu. Cho đến ngày, không chịu nổi những cuộc hối chiến thường xuyên ấy, tôi dành để mẹ tôi đem cho cả đàn mèo. Từ đó ấy, tôi cứ khắc mài mãi tại sao đàn mèo của tôi khé sống ôn hòa với nhau như một xã hội, có lối lang, trật tự. Cho đến một ngày, không ghi được nữa, tôi phải hỏi cha tôi. Ông điểm nhanh tay trả lời như đã suy nghĩ đến việc ấy từ lâu : "Này con, con người hồn xác vật nhô ngôn ngữ một phần. Mùa xã hội thành tinh được một phần cung nhô ngôn ngữ. Ngôn ngữ là một phương tiện giao dịch giữa hai cá nhân. Không có nó, hai cá nhân là hai thế giới riêng biệt. Ngôn ngữ giúp con người giải bầy tản sự, để lỏ cá tính riêng. Có giải bầy mới có thông cảm. Có thông cảm mới đưa đến việc doan kết nhau lại thành một xã hội. Theo đó tiên, ngôn ngữ vượt lên trên vai trò dung, cư diễn ý của một cá nhân để trở thành tiếng nói chung của một xã hội. Như Pháp luật là gì nếu không phải là ngôn ngữ của một xã hội, nói lên ý muốn tồn trong một trật tự sống nào đó? Ngôn ngữ này có một sức mạnh vô hình khiến người người phải khuất phục. Sức mạnh kinh hồn đến độ con người có thể đánh nhau vì một chút mồi lôi nổi. Cho nên, cha vẫn nói với con, nó là một khí giới sác bền cần phải xứng đáng thận trọng.

VŨ THỊ THƯỢNG THAO
(còn tiếp một kỳ)

Chuyên công du Ô-Đồng.

(tiếp theo Tr. 4)

ty Pháp và đổi xu không chút nể nang đối với các kỹ giả, kiêu bạo và cha sô Phap. Gần đây hơn, vào tháng 5-76, Pháp vừa tiếp đón rầm rộ Đăng Tiểu Bình, lúc ấy lần phó thủ tướng Trung Hoa Đỏ, thí ít ngày sau, Đăng Tiểu Bình bị hạ bệ !

Lần này, vẫn chưa có gì chứng tỏ cho Pháp là Hà Nội sẽ trang trải những khó khăn tiền vay và sẽ không cho Pháp vay vồ đấu nữa.

Còn về phía Việt Nam, hẳn nhiên là lần này về nước ông Đồng có thể tự hào đã không ra về tay không. Công chúng những số tiền chưa dùng của viên trợ Pháp những năm trước và số tiền viện trợ ròng năm nay, Hà Nội sẽ có khoảng 1 tỷ 300 triệu quan phủ trời trong công quỹ. Đây là một số tiền đáng kể. Nhưng hai dân anh "vì đại" Nga Sô và Trung Cộng nhún thể nào việc môt chủ hủ của mình giao dịch với một quốc gia thuộc khối tư bản ? Trước khi sang Pháp Ông Đồng đã cảnh thận ghen hể ngang Bắc Kinh và Macau Khoa và trên đường về Ông lại

được triều tập, và các cán bộ đã lên tiếng để dọa rằng tất cả những ai đã bày tỏ cảm tình với bọn "ngụy" sẽ bị đưa đi vùng kinh tế mới.

Sự lảng tránh của chính quyền cộng sản địa phương trước những nguồn tin trên khiến ta có thể tin rằng những vụ nổ nầy không phải do bão cát mà đúng là do bắn tay kháng chiến quân tạo nên

Vài ngày trước, hôm 16-3, nhân buổi trình diễn tối của đoàn Thanh Minh Thanh Ngà, đánh rieng cho những cán bộ cao cấp, kháng chiến quân đã cho nó một quả bom, bồi thêm bằng một quả lựu đạn, 1 lạng thiệt mạng 3 người và gây thương tích cho rất nhiều người khác trong đó có chính Thanh Nga.

Nên nhắc lại rằng ngày sau ngày 30-4-75, Thanh Nga đã là một trong những nghệ sĩ đầu tiên lồng tiếng ủng hộ chính quyền mới.

Phạm Chí.

Kè tri âm không quen biết

Người đọc giải nhanh lâu lâu lại khám phá một vần nhanh chyện với nhau con người huyền ảo và cách xúi xẻo tên họ A' Đông. Như chuyện Tân Đa thi sĩ (1889-1931), thời cõi nhà trường một "tu thử điện" (nhà xuất bản) tại đường Hàng Hà Nội, một hôm thèm ăn rau sống chua Hường, bỗng nảy ý kiến đăng một bài thơ trên báo gửi cho người không quen biết:

Muốn ăn rau sống chua Hường
Tiền đồ ngại tội, con đường
ngai xa;

Người ta đã lai o' nhá,
Cái dưa thi khú cái cát thù
thêm.

Rau sống là một loại bù ngọt, lá hỏi giồng lá chùm ruột. Phải chăng vì rau sống là sản phẩm của chùa Hường Tích, "Nam Tiên Đê Nhât Động", thuộc tỉnh Hà Đông mà bao người mê cẩn đep của chùa đã không quên được món ăn thanh đạm tết chén? Kể sành ăn, còn phân biệt rau sống với rau ngọt trong chùa và rau sống tết không quý và không ngọt bằng.

Ít lâu sau, vào khoảng tháng ba năm ấy, Tân Đa thi sĩ bỗng nhận được một gói hàng bao cẩn thận trong giấy bong kính màu hồng do nha Bưu điện gửi tới. Mở ra xem thì thấy rau sống chùa Hường kèm theo bài thơ sau:

Nguyễn Tiên sinh nhà Giám Kính dâng rau sống chua Hường
để ai tiên tôn, con đường đỡ

xa;

Không ai thi gửi lại nhá,

Thay cho dưa khú cũng là cát

thêm.

Đó tang-nu' bài tặng.

Đọc xong bài thơ của kè tri âm không quen biết, Tân Đa thi sĩ đã xúc động tháo một bài thơ cảm ta đăng trên báo như sau:

TIẾU DAO

TAXI VÀ MÉTRO.

Một anh nổi tiếng hứa tiên dẫn vợ và ba con qua Paris chơi. Anh gọi một chiếc Taxi.

- Bao nhiêu một chiếc xe từ đây tới tháp Eiffel?

Anh tài xế tính nhầm:

- Da, khoảng 30 guan cho ông và bà, còn mấy em nhỏ thì miễn phí.

- Độc rồi, nè mấy con, trèo lên taxi đi, còn mẹ và ba sẽ lấy metro tối sau.

CÁCH LÀM :

Tôm say thuyền với tỏi, (mang ra khỏi máy xay) ướp với bột nồi, 1 muỗng bột fécule, chút muối, tiêu và đường. Có thể bơ thêm một chút hàn the (Alun de Potas-sium mua ở hiệu thuốc Tây) cho tôm được dai. Bơ vào tủ lạnh để chưng ba tiếng.

Mang chạo tôm ra bọc kín mỗi cảng cua (chiếc phẩn hai kep cảng để cầm tay ăn). Lán cảng cua trên một cái đĩa hoặc khay có phết mỡ cho mìn đều.

Bắc chảo dày mỏ, khi thật sôi thả các cảng cua vào chiên cho vàng, vớt ra để ráo mỡ.

Bây giờ diều rau xà lách, trên để hành ngọt cho đep mắt. Ăn kèm với cà rốt ngâm chua, dưa leo...

Nước chấm chua ngọt: xào hành tây, bồ cát chua thái miếng nhỏ vào dùn nhò luô cho tan cà. Dỗ nước, thêm chút đường, tiêu, ớt, dấm. Pha nước sốt chua, cay ngọt theo khẩu vị.

Ban có biết?

UC - 82 ?

Nếu bạn được như Tú Thủ ngày xưa lạc vào cảnh tiên, rồi trở lại thế gian kỹ thuật này, có lẽ chỉ cần mò tàng di lạc cũng đủ để bạn không còn nhận ra cõi trần nữa.

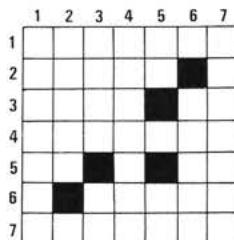
Lão Kiến Cân tôi, một hôm đến toà soạn Nhân Bán nộp bài sau một tháng nghỉ ngơi bỗng có cảm giác mình là Tú Thủ trở về từ cõi tiên.

Chẳng qua cũng vì có người hỏi thăm Lão Kiến Cân tôi có biết UC-82 là gì không?

Nay xin bắt mí với các bạn đồng cảnh ngộ: UC-82 là à một quả ca chua vuông do Đại Học California ở Davis phát minh. Ca chua tròn để bắp nát nên để tiện việc chuyền chở, người ta đã phát minh trái ca chua vuông UC-82 này!

KIẾN CÂN

Ô CHỮ

NGANG ĐỌC NHƯ NHAU:

- Cố bạn già của Thành Cuối
- Bút án cứng để nhớ gãy các ông bà chết - Sau M.
- Con vật bằng sắt đã giúp Phù Đổng Thiên Vương chiến thắng giặc Án - Việt ngực là mù họa phượng nó.
- Mái nhà đậm của các em.
- Vũ khí lâm bắn móng rìa giáp vua An Dương Vương giữ được thành Cố Loa - Lưỡi biếng không chịu lâm già - Trước khi nở ra hoa.
- Trắc H. - Hồi hận.
- Biển Định Vương Lê Lợi là một người như thế.

(giải đáp kí sau)

GIẢI ĐỌP Ô CHỮ KÝ TRƯỚC:

NGANG :

- Nhi đồng
- Giao chí
- Hạt - Ho
- I - Hầu - O
- Én - Hoa
- Uống tu

ĐỌC :

- Nghiêm
- Hia - Nô
- I - ach - N
- Đô - Ehg (Ghe viết ngực)
- O chuột - Ấu
- Nhó - Ấu
- h. Gieo.

CỔ TÍCH

Truyện cây cau

lấy mang về. Ngày nay cây trồng ở khắp nơi, đó chính là cây cau, cây trầu không và vối vậy. Về sau, người nước Nam ta, phần cuối vò gá chông hay lè tết lớn nhỏ đều lấy trầu cau làm dầu. Nguồn gốc cây cau là như thế đó.

Các em thân mến,

Người Việt Nam chúng ta thường ăn trầu vào các dịp lễ Tết, cười hì hì vui móm mém trầu nhả nhõi tiếng anh em, vò chông đám trong tích xà. Trước khi ăn phải tẩm trầu nghĩa là cuộn tròn một lá trầu xanh có quết vối sắn và dùng cuồng lá lấp qua cuộn lá trầu để "giúp" cho nó đứng bung ra. Quả cau lùi gọt vỏ sần bò" lùn 4 hoặc lùn 6 tuy lùn lòi. Miếng trầu ăn gồm một miếng cau tươi, lá trầu có quết vối và một miếng vỏ cây tươi. Voi múa tung viền bốt ngoài chợ về ngâm trong bình cho tan vôi có hai loại, trắng và hông. Ấu cứng với trầu cho đậm vị. Voi nhiều quá thì cay nên tục ngữ có câu:

Ấu trầu thì nhả trầu ra, Một lùa thuốc độc hai lùa vôi cay.

Nhiều người còn ăn trầu với thuốc lắc. Đòi với các cụ già, rằng không côn trùng thi phai giã trầu trước khi ăn trong một cái cối. Cối giã trầu to bằng cái bát nhỏ, chày là một loại chổi nhọn có ba đầu nhọn dùng để giã miếng cau tươi, lá trầu và miếng vỏ cây tươi. Sau đây là một số câu đố vui về trầu cau. Chúc các em chơi vui nhé!

1/ Ngoài xanh trong trắng như ngà, Được ông cưng chuông, được bà cưng yêu. Đó là gì?

2/ Trên trảng ngoài xanh, Ông giàa đồng đánh, hai đầu trong hông. Đó là gì?

3/ Đầu bằng con ruồi, đít bằng cái đít. Đó là gì?

4/ Anh ngồi em, anh móm quết trầu cho em. Đó là gì?

5/ Người ngán mà ngậm tăm dài, Đói nón chảng đài, đói quai lèn dài. Đó là gì?

6/ Ba tháng xuống tắm áo tròn, Hai tháng nát thịt, một tháng cồn xưởng. Đó là gì?

(Giải đáp kí sau)

BẮNG TRÌNH

Gia chánh

VẬT LIỆU :

(chỗ 6 hoặc 8 người ăn):

- 1/2 ký cảng cua bóc vỏ săn
- 1/2 ký tôm bóc vỏ
- 1 gói bột nồi (levure chimique)
- 1 muỗng đường
- 1 nhánh tỏi, tiêu, muối
- 1 muỗng bột khoai tây (fécule de pomme de terre)
- 1 quả cà chua để lầm nước chấm.

CÁCH LÀM :

Tôm say thuyền với tỏi, (mang ra khỏi máy xay) ướp với bột nồi, 1 muỗng bột fécule, chút muối, tiêu và đường. Có thể bơ thêm một chút hàn the (Alun de Potas-sium mua ở hiệu thuốc Tây) cho tôm được dai. Bơ vào tủ lạnh để chưng ba tiếng.

Mang chạo tôm ra bọc kín mỗi cảng cua (chiếc phẩn hai kep cảng để cầm tay ăn). Lán cảng cua trên một cái đĩa hoặc khay có phết mỡ cho mìn đều.

Bắc chảo dày mỏ, khi thật sôi thả các cảng cua vào chiên cho vàng, vớt ra để ráo mỡ.

Bây giờ diều rau xà lách, trên để hành ngọt cho đep mắt. Ăn kèm với cà rốt ngâm chua, dưa leo...

Nước chấm chua ngọt: xào hành tây, bồ cát chua thái miếng nhỏ vào dùn nhò luô cho tan cà. Dỗ nước, thêm chút đường, tiêu, ớt, dấm. Pha nước sốt chua, cay ngọt theo khẩu vị.

Vui vui vui

TIỀN BỘ:

Nhân dịp ông Woodcock qua Hà Nội, có một anh cán bộ trong ban tiếp tân ngồi nói chuyện với một anh xúi Cố Hoa: - Xúi anh hỏi hỏi ván mành nhưng nhả bắc Hồ, Hà Nội chúng tôi lại tiễn bộ hòn

nhiều.

- Xin anh cho một thí dụ, người Mèo trả lời.

- À, các anh phong hóa tiên chi mới lên trời mặt trăng, còn chúng tôi còn hòn nứa.

- Hòn lòn sao? anh Mèo hỏi.

- Hòn ô' chòi là theo quyết định và sự chi dân anh minh của bác Hồ; chúng tôi đã phỏng hóa tiên lên trời mặt trời.

- Lên trời mặt trời, thi hỏa tiên anh cháy mắt sao, ngu thê!

- Còn lâu. Bác Hồ đã thông minh sáng suốt nghĩ đến việc đó rồi nên bác đã dân chúng tôi phỏng về đêm.

- Trời!!!

KHÔNG PHẢI LỐI HỌC TRỜI

Thầy: Nếu trò Tèo, hãy chẳng hiểu gì cả, trò trước kia giỏi nhất lớp ye toàn, tại sao bây giờ may bỉm nở lại đốt thế này?

Trò: Thưa thầy, cái đó rất đỗi hiết, bây giờ ba con khỉ theo kịp nứa a.

T. HUYỀN

Tho

AI NGHE CHĂNG...?

Ai nghe chăng tiếng quê hương rên rỉ, Đang vọng từ vạn lý đổi thân tâm? Kièm non sông, rộng rãi đất hai năm, Dành oán hận và ân thương chịu đựng.

Ai thấy chăng dân Nam đang điều đường, Đang mỏi mòn giữa những cảnh thế lưỡng? Hoà bình đâu? Khi giọt lệ đau thương Con đỗ mãi trên que hương gấm vóc.

Ai nghe chăng tiếng gào của dân tộc, Đang âm thầm lan rộng khắp muôn nỗi? Tự kinh đô qua thôn vắng xa vội, Từ đất mẹ đến phương trời khác lạ?

Ai chia hiếu? Ai là người bội phản? Ai cắn lâm trì "cách mạng nhân dân"? Còn chờ chi? Sao chưa vội dân thân? Ngày phục quốc còn dang chờ Kháng Chiến!

TTL

(30/4/1977)

1500 ĐỒNG BẢO BIỂU TÌNH TẠI PARIS ...

(tiếp theo Tr.1)

chiếm đóng nguyên một góc của khu vườn Tuilleries. Người thi chưởng biếu ngũ, người phát truyền đơn, người thì bắn cát với khách qua đường để giải thích cho họ rõ ràng chính nghĩa đang nằm bên pháo.

Các biểu ngữ viết bằng tiếng Việt, tiếng Pháp và tiếng Anh: "Hãy trả tự do cho các tù nhân chính trị", "Ngừng ngay đàn áp tôn giáo", "Helsinki phải được tôn trọng", và nhữ các tấm bảng gỗ, người ta nhận thấy có sự hiện diện của kiều bào Việt Nam từ khắp Âu Châu để về, người từ Bỉ, từ Đức hay từ miền Nam nước Pháp, và ngay cả từ Hoa Kỳ sang tham dự.

Tới cảng về chiều thứ không khí căng thẳng bùng nổ. Nhưng đồng bào ta lúc nào cũng không quên giữ kỷ luật tối da, đó cũng là công của ban trật tự và cương quyết vùn nhỏ nhẹ.

Đến 16g45, quốc thiêu bỗng trỗi lên. Từ ngàn lồng ngực bài hát của tình thường và của pháo đầu vang, dâng, nghiêm trang và cảm động.

Ban "Việt Nam, Việt Nam" liên tiếp nỗi và sau đó, những khẩu hiệu phát qua loa phát thanh vang rền: "Liberté au Vietnam!", "Libérez les prisonniers politiques", "Phạm Văn Đồng assassin!".

Cuộc biểu tình tiếp diễn yên ổn và nghiêm trang cho đến 18g30 mỗi giải tán trong trật tự. Chúng tôi chỉ ghi được một vài rắc rối nho hoán toàn ngoài ý muốn của ban tổ chức.

Ví dụ, lúc 17g, một người lính Lê Dương Pháp đến nhập cuộc biểu tình, ngực đeo đầy huy chương. Bảo chí vã truyền hình liên xum lai chụp hình. Số rằng ý nghĩa của cuộc biểu tình bị hiểu nhầm, một thanh niên Việt Nam nhảy ra trước đám đông la lớn: "Các bạn còn dùng

vây quanh người lính Lê Dương này làm gì? Chúng ta tranh đấu chống mọi loài thù dân, dù là Mỹ, Nga, Tàu hay Tây!". Đồng bào liên hường tan mac.

Ngay trước đó vài phút, không hiểu vì lý do gì, một viên công an Pháp giật lấy tách thu mõi lá cờ vàng ba sọc. Đồng bào chung quanh nhốn nháo, xùm lại nồng nặc đòi phải trả lại. Không khí bỗng trở nên căng thẳng, nhữ một anh trong ban tổ chức liền can thiệp và trấn an đồng bào. Anh quay lại nói với viên công an: "Xin ông đừng vội ném lá cờ của chúng tôi như thế kia, và hồn 500 000 anh hùng đã hy sinh họ nó". Viên công an bèn lặng lẽ xé lá cờ lại gọn gàng và trả lại.

Tưởng cung nén nói thêm, có vài ba thanh niên thuộc thành phần cũh dùn trà trộn vào cuộc biểu tình, kêu gọi xuống đường tuần hành để cô gầy bạo động. Nhưng đồng bào ta kịp thời cản hìa, không để cho cuộc biểu dương của mình vượt quá khori khuôn khổ tranh đấu bất bạo động cho nhân quyền. Diễn hành là lỗi của một anh trai ban tổ chức trong loa phóng thanh: "Xin đồng bào hãy giữ bình tĩnh. Cuộc tranh đấu của chúng ta không phải chỉ có ngày hôm nay. Chúng ta sẽ còn tranh đấu cho đến khi nào que hương được hoa bình thục sự vã tự do!". Tiếng vỗ tay của đồng bào nhủ pháo nô.

Cách đó vài trăm thước, đồng đang thảo luận với Thủ Tướng Barre. Tiếng vỗ tay kia bay theo lán gió chiều hòn dô thôi rất mạnh, ập vào phòng họp như một cát tát thảm thiêng trên nụ cười gượng của ông Đồng.

VŨ TIẾN NAM.

2408 CHỦ KÝ YÊU CẦU

T.T. PHÁP ĐỀ CẬP ...

(tiếp theo Tr.1)

Pháp viết thư trả lời: "Bố trí mà quý hội đã trao cho chúng tôi ngày 18-4 vừa qua... đã được trình lên Tổng thống. Tổng thống đã nhận tối nay lái với quý hội rằng ông cảm tạ cách làm rất nhã nhặn của quý hội và ông vẫn đặc biệt chú ý tới những vấn đề nhân đạo được đề cập. Chắc quý hội vẫn biết, nước Pháp đã có gắng hết sức mình để tiếp đón rất nhiều người tỵ nạn Việt Nam đã phải rời bỏ quê hương vùi thiêng cuộc. Chính phủ Pháp cũng đang can thiệp để việc đoàn tụ gia đình được dễ dàng hơn. Các việcs làm đó sẽ tiếp tục và chắc chắn những vấn đề quý hội đề nghị sẽ được đề cập đến nhân dịp chuyến công du của Thủ tướng Việt Nam..."

PHÂN TÍCH CÁC CHỦ KÝ :

CÁC HỘI ĐOÀN :

Hầu hết hội đoàn đại diện sinh viên và kiều bào Việt Nam tại Âu Châu:

Tại Bỉ: có các hội ASBL Amitié Belgique-Vietnam ở Bruxelles, Lực lượng Sinh Viên Việt Nam Cộng Cộng ở Liège, Nhân Bản Dân Tộc Văn Nghệ Đoàn và Nhóm Quốc Gia tại Liège.

Tại Pháp: có các hội Ai Hữu Việt Kiều Aix-Marseille Ai Hữu Sinh Viên Việt Nam tại Lyon, Ai Hữu Sinh Viên Việt Nam tại Montpellier, Ai Hữu Pháp Việt (Nice), Hội Cứu Dân Indochine (Nice), Hội Fraternité de la Croix Nice Ai Hữu Sinh Viên Việt Nam tại Orléans, Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam tại Paris và Ai Hữu Sinh Viên Việt Nam tại Toulouse.

Tại Thụy Sĩ: có các Hội Sinh Viên và Kiều Bào Việt Nam tại Aachen, Hội Ai Hữu Sinh Viên và Việt Kiều tại Berlin, Hội Người Việt tại Erlangen-Nürnberg, Hội Đoàn Sinh Viên Việt Nam tại Hanover, Hội Sinh Viên Việt Nam và Kiều Bào tại Stuttgart.

Tại Thụy Sĩ: Hội Sinh Viên Việt Nam tại Neuchâtel

Tại Ý: có các hội Sinh Viên Việt Nam Yêu Nước tại Milano, Nhóm Sinh Viên Việt Nam Quốc Gia Torino và Liên Hội Sinh Viên và Kiều Bào Việt Nam tại Ý.

CÁC CÁ NHÂN :

Theo địa phương có thể chia ra như sau:

Bí	:	76
Đức	:	49
Thụy Sĩ	:	8
Ý	:	21
Paris và ngoại ô	:	1319
Pháp trừ Paris	:	935

Tổng Cộng: 2408
Trong số những cá nhân này người ta để ý:

- Đức Cha Paul Seitz, nguyên Giám mục Konstanz

- Đại đức Thích Minh Tâm, trụ trì chùa Khánh Anh tại Bagneux, Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thông Nhất.

- Bà Rosalie Liédon Trọng Tường, thi sĩ của cụ Liédon Trọng Tường, nhà lãnh đạo Hòa Hảo.

- Ông Trần Quang Đạt, nguyên Khoa Trường Y Khoa Đại Học Saigon.

HỎI 200 TÌNH:

Những chủ ký trên đây xuất xứ từ hơn 200 tinh tài rác trên khắp Âu Châu, trong đó có những tinh tài xôi heo lán và người ta không thể ngờ rằng có người Việt tại đó.

Mọi thành phần si, nông, công, thường đều được đai dien

Noām sự đổi...

KIẾP TÔI ĐÓI :

Quý vị đọc giả hân hạnh biết qua về những hành vi rất u ám "yêu nước" của một số nhân vật trong các doanh nghiệp sai công sản tại Pháp. Ví dụ: đặt mua biệt thự tại những nơi mặc tiền nhất của vùng Paris trong khi miếng thiến không ngừng tuyển bồ "nymphes" xin vay nước phục vụ!

Nay Tháng Tối lại kiêm chung được cái con người già đổi của những nhân vật kể trên. Số là trong khi đi xin chủ ký tranh đấu cho nhân quyền tại Việt Nam Tháng Tối đã gặp một chị, trạc tuổi khoảng 30, tuy cầm but ký tên, mieng nhoen cuoi duyên dáng: "Bảo Nhân Bản đó hả? Tôi biết qua rồi! Mà cũng tại các anh mà tôi đang tung quẩn quá đây!"

Tháng Tối chưa kịp hiểu tai sao thì chỉ nói tiếp: "Đó là tại vì mỗi lần tôi phải mua hai tờ báo là Bác! Một số để tẩy độc còn một số để tôi bỏ quên tại nhà ông anh tôi! Nói chô anh rõ, ông anh tôi là một tay xép xong trong hôi của túi nòi đó mà, mỗi lần tôi tôi nhà ông đưa sách của Brigitte Faria hay báo Nhân Bản cho ông đọc, thì ông cứ ngồi ngay lập tức hoài không chịu đọc, nên tôi phải bỏ quên báo lại để ông cõi đọc len, anh có hiểu chưa?"

Tháng Tối đang dứng tần ngần trước diệu kế thi chị đã bồi thêm: "Mà, tức cười lắm anh ơi! Lúc ông đã chơi riêng thi trường diễn cõm-lê láng coóng, đến khி phải đi họp thủ ông bên lõi, những áo quần cũ nhất, rách nhất ra mác, để cho nó co vể vô sán đở mă, anh có hiểu chưa?"

Gió thi Tháng Tối hiểu rõ, hiết thật rồi.

Rằng kiếp sống tôi đời đáng thường làm sao!

Tháng Tối

NHỮNG CÂU HỎI KHÔNG ĐƯỢC TRẢ LỜI

Tối 13-4-77, tại Pháp, dài 12 có phát hành một phóng sự về Việt Nam do Roger Pic thực hiện. Chúng ta không lạ gì khuyễn hướng của Roger Pic nhất là với cuốn sách gần đây của ông ta, cuốn "Nhật ký Việt Nam của Hồ Chí Minh". Mặc dù đã có nhiều tố điểm về "những" thành tích" của chính quyền mới, cuốn phim vẫn để cho người xem một cảm tưởng nặng nề về những sự sút sát trong đời sống nhân dân Việt Nam trong hai năm qua cả về vật chất lẫn tinh thần.

Sau phim phóng sự là một cuộc hội thảo bàn tròn. Ông Jean d'Ormesson, chủ nhiệm báo Figaro đã tóm tắt cảm nghĩ của tất cả mọi người trong một câu ngắn ngủi: "Tôi thấy nụ cười da tát lợn trên môi người Việt Nam".

Ngoài ra các hỏi thăm vien cũng đặt một số câu hỏi để nhớ ông Nguyễn Khắc Viện, đảng viên Đảng Cộng sản Việt-Nam, giải đáp cho khán thính giả. Ông Nguyễn Khắc Viện được coi như là một sứ giả nên ai nấy đều chờ đợi, đón chờ ông trả lời thỏa đáng. Ngòi đầu búa đó người ta chỉ được nghe một dia hat lai nhai nhưng luận điệu cũ mèm. Đã thế, lại còn là một dia hat re nén kim may không sao nhai qua được nhưng luồng dia mòn trầy trưa.

Còn các câu hỏi thì vẫn bị ông tránh né, ít nhất cũng còn 4 câu hỏi lớn chưa trả lời:

1/ Ông có thay rằng người dân Việt Nam hiện nay không được hưởng tự do bằng những ngày họ còn sống dưới những chế độ được coi là độc tài trước đây không?

2/ Chính quyền mới giữ một số người trong các trại học tập để cải tạo tư tưởng. Người nào hiểu thi sẽ cho về. Con người không hiểu thi sao? Ông không cho người ta cái quyền được khác ông hay sao?

3/ Ông coi dân miền Nam là Ngụy và họ nhận viện trợ của Mỹ. Các ông có nhận viện trợ không?

4/ Tại sao người dân miền Nam khi được phong vân đều im lặng trong khi các cán bộ Bắc Việt tránh lây trả lời?

Những câu ông Viện không trả lời được thì không ngòi sáng ngày hôm sau, tôi đã được một bà người Pháp, chia sẻ tưng quen biết, trả lời hộ. Tôi đang chờ métro thì thấy bà lại gần xin lỗi rồi hỏi tôi có phải là người Việt Nam không. Tôi vui vẻ gật đầu thi bà nắm tay tôi, ánh mắt và giọng nói rung lên vì cảm động rồi bà nói: "Hãy giữ can đảm".

CHU THANH LAN.

Thư tín

NHÂN TIN

Nguyễn Hoàng Châu, trước b 246 Minh Phụng, Chợ Lớn, xin liên lạc với:

Nguyễn Tân Năng
41 Duisburg 1 - RFA
Prinzenstrasse 104-112

Ông Lê Bá Sáng, trước đây ở Marie Curie, sang Pháp năm 1974, có người nhà ở Saigon hồi thăm. Xin ông liên lạc với:

Mme Hoareau
104 Les Lierles
La Peyrade
34110 FRONTIGNAN - FRANCE

Phạm Đình Lân, trước đ 10
Cách Mạng, Công Lý sanh năm 1950 xin liên lạc với:

Lý Thu Thảo
1500 E Corson Street
Pasadena CA 91106 - USA

RAO VẶT

NHƯ THỊ THANH nay đã rời về địa chỉ : 14 Rue Yvart
75015 PARIS
tel : 533 32 46

Xin quý thính huu liên lạc vđ địa chỉ mới.

Anh H.X.C : không biết qđ hñ là thành thật cảm ơn anh.

Chị B.V : bài của chị sẽ đăng trong số tới. Chúng tôi nghĩ lúc đó hợp cảnh hợp thời hơn.